

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych

DUS-I.055.3.2025.AŚ

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Szanowni Panowie,

po rozpatrzeniu petycji z dnia 24 lipca 2025 r. dotyczącej podjęcia przez Senat RP uchwały w sprawie wezwania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do sprostowania obwieszczenia z dnia 4 maja 2023 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji składek na ubezpieczenie emerytalne za 2022 r. (M.P. z 2023 r. poz. 497) celem doprowadzenia jego treści do zgodności z art. 25 ust. 6, 7, 8 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631, z późn. zm.), działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamiam, że przedmiotowa petycja została rozpatrzona negatywnie.

Uzasadnienie

Obecnie obowiązujące zasady waloryzacji kapitału początkowego i składek emerytalnych na koncie ubezpieczonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, w tym metodę ustalania wskaźnika waloryzacji składek reguluje ww. ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Roczną waloryzację składek emerytalnych na koncie ubezpieczonego przeprowadza się od dnia 1 czerwca każdego roku przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji. Zgodnie z art. 25 ust. 6 przedmiotowej ustawy, wskaźnik waloryzacji składek na ubezpieczenie emerytalne jest równy wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do poprzedniego roku powiększonemu o wzrost realny sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do roku poprzedniego. W myśl art. 25 ust. 7 ustawy, wskaźnik wzrostu realnego sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne otrzymuje się przez podzielenie wskaźnika wzrostu nominalnego sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji w stosunku do roku poprzedniego przez wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ustalony dla analogicznego okresu. Wskaźnik wzrostu nominalnego sumy przypisu

składek na ubezpieczenie emerytalne, zgodnie z art. 25 ust. 8 ustawy, stanowi iloraz sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji i w roku poprzednim.

Po dokonaniu stosownych przekształceń w zakresie formuły obliczania wskaźnika waloryzacji składek na ubezpieczenie emerytalne wynika, że formuła ta, zarówno odnośnie rocznej, jak i kwartalnych waloryzacji, oparta jest na wzroście przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne (tj. kwoty z tytułu należności składkowych, na które wpływ ma m.in. wzrost wynagrodzeń i zatrudnienia¹). Inaczej mówiąc wskaźnik waloryzacji składek jest równy ilorazowi sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w danym roku/kwartale w stosunku do sumy przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne w poprzednim okresie.

Dodatkowo, zgodnie z ww. ustawą, wskaźnik waloryzacji składek nie może być niższy niż wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w kwartale/roku, za który przeprowadzana jest waloryzacja, w stosunku do poprzedniego okresu.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ustala roczny wskaźnik waloryzacji składek w oparciu o dane o kwartalnym przypisie składek na ubezpieczenie emerytalne, które otrzymuje z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Za roczny przypis składek na ubezpieczenie emerytalne przyjmuje się sumę przypisów składek kwartalnych w danym roku, co ma na celu zachowanie kompatybilności danych wykorzystywanych do szacowania wskaźników rocznych i kwartalnych.

Zgodnie z danymi otrzymanymi z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w wyniku zsumowania kwartalnych przypisów składek na ubezpieczenie emerytalne, roczne przypisy składek w latach 2021-2022 wynosiły:

- w 2021 r. – 147 251 035 551,47 zł,
- w 2022 r. – 167 690 502 063,39 zł.

Na podstawie powyższych danych, po dokonaniu stosownych obliczeń, wskaźnik waloryzacji składek wyniósł 113,88%.

Jednocześnie zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2022 r. (M.P. z 2023 r. poz. 68) średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2022 r. w stosunku do 2021 r. wyniósł 114,4 (wzrost cen o 14,4%).

Tym samym wskaźnik waloryzacji składek na ubezpieczenie emerytalne za 2022 r. wyniósł 114,40%. Wysokość tego wskaźnika została ogłoszona w obwieszczeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" (M.P. z 2023 r. poz. 497).

Przechodząc do treści petycji, należy przede wszystkim zwrócić uwagę, że odnoszą się w niej Panowie do przypisu składek na fundusz emerytalny (tj. danych zawartych w Sprawozdaniu z wykonania planu finansowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za 2022 rok), a nie do przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne, jak wskazane jest w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Nie można utożsamiać pojęć „ubezpieczenie emerytalne” i „fundusz emerytalny”, gdyż stanowią one dwie różne kategorie, a przypisy składek w ramach tych kategorii wyróżniają inne elementy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przesyła do Ministerstwa dane o kwartalnym przypisie składek na ubezpieczenie emerytalne, tj. zawierające również kwoty, które są odprowadzane do otwartych funduszy emerytalnych i Funduszu Rezerwy

¹ waloryzacja składek jest zatem wynikiem faktycznego wzrostu wpływów do FUS w poprzednim okresie

Demograficznej, a nie dane o kwartalnym przypisie składek na fundusz emerytalny, co byłoby niezgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Tym samym sformułowany w petycji zarzut o błędnie wyliczonym wskaźniku waloryzacji składek za 2022 r., i jego zaniżeniu o 2,05 punktu procentowego jest zarzutem nieuprawnionym, gdyż wyliczony przez Panów wskaźnik (pomijając sposób jego wyliczenia) został nieprawidłowo oparty na danych dotyczących przypisu składek na fundusz emerytalny, a nie na danych dotyczących przypisu składek na ubezpieczenie emerytalne.

Wobec powyższego, nie jest zasadne podjęcie działań mających na celu sprostowanie obwieszczenia z dnia 4 maja 2023 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji składek na ubezpieczenie emerytalne za 2022 r., gdyż wskaźnik ten został ustalony prawidłowo.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Eliza Wiśniewska

Dyrektor

Departamentu Ubezpieczeń Społecznych

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Załącznik – Klauzula MRPiPS